

Гончарук О. М.

**Вивчення іноземної мови за професійним спрямуванням на немовних
факультетах ВНЗ**

Харківський національний університет внутрішніх справ, Харків

В сучасних умовах іншомовне спілкування стає істотним компонентом майбутньої професійної діяльності фахівця, у зв'язку з цим значно зростає роль дисципліни «Іноземна мова» на немовних факультетах вищих навчальних закладів. Державний освітній стандарт вищої професійної освіти вимагає урахування фахової специфіки при вивченні іноземної мови, його націленості на реалізацію завдань майбутньої професійної діяльності випускників. Особливої актуальності набуває професійно-орієнтований підхід до навчання іноземної мови на немовних факультетах, який передбачає формування у студентів здатності іншомовного спілкування в конкретних професійних, ділових, наукових сферах і ситуаціях з урахуванням особливостей професійного мислення, при організації мотиваційно-спонукальної і орієнтовно-дослідницької діяльності.

Під професійно-орієнтованим розуміється навчання, засноване на врахуванні потреб студентів у вивченні іноземної мови, що диктується особливостями майбутньої професії або спеціальності. Воно передбачає поєднання оволодіння професійно-орієнтованою іноземною мовою з розвитком особистісних якостей учнів, знанням культури країни мови, що вивчається і придбанням спеціальних навичок, заснованих на професійних і лінгвістичних знаннях. Сутність професійно-орієнтованого навчання іноземної мови полягає в його інтеграції зі спеціальними дисциплінами з метою отримання додаткових професійних знань і формування професійно значущих якостей особистості. Іноземна мова в даному випадку виступає засобом підвищення професійної компетентності та особистісно-професійного розвитку студентів та є необхідною умовою успішної професійної діяльності фахівця – випускника сучасної вищої школи.

Професійно-орієнтоване навчання іноземній мові визнається в даний час пріоритетним напрямом в оновленні освіти. З'явилася нагальна потреба по-новому поглянути на процес навчання взагалі і на вивчення іноземної мови зокрема. Іншомовне спілкування стає істотним компонентом професійної діяльності фахівців, а роль дисципліни «Іноземна мова» в немовних закладах вищої освіти значно зростає в їх професійній діяльності. Існує безліч методичних напрямів і технологій навчання іноземних мов на немовних факультетах. Сьогодні ставиться завдання не лише оволодіння навичками спілкування іноземною мовою, а й придбання спеціальних знань за обраною спеціальністю. На жаль, вивчення мови з урахуванням спеціальності студентів до тепер залишається не на належному рівні. Про це свідчить гострий дефіцит фахівців, які володіють певним регістром іншомовних знань, необхідних для професійного спілкування. Щоб навчити студентів іноземній мові в обсязі, необхідному їм в їх майбутній професійній діяльності, слід відмовитися від традиційного підходу, переосмислити його цілі і зміст. Уже в середині ХХ століття з'явилися елементи профільного навчання іноземних мов в немовних закладах. У центрі уваги перебували питання підбору і виявлення лінгвістичних особливостей текстів і створення спеціалізованих навчальних і навчально-методичних посібників. Більшість дослідників приходять до висновку про те, що для розвитку навичок читання літератури за фахом і навичок усного мовлення необхідні полегшені спеціалізовані тексти. Новизна змісту спеціалізованих текстів, на їхню думку, підвищує інтерес до вивчення іноземних мов і розширює кругозір студентів щодо майбутньої спеціальності [2].

Основним підходом до вивчення іноземної мови, безумовно, є комунікативний, який дозволяє наочно уявити систему іншомовної комунікації. Прихильники комунікативного методу висунули положення про те, що іншомовного спілкування слід навчати тільки через спілкування, так як воно є одним із шляхів реалізації виховної, пізнавальної і розвиваючої цілей навчання [3]. Необхідно відзначити, що одним з основних вимог сучасної програми з іноземних мов для немовних вишів є реалізація саме комунікативного методу

навчання. При цьому аналіз досліджень, проведених в рамках цього напрямку, показує, що сучасна концепція навчання іноземних мов у виші полягає в створенні повноцінного базового стандарту і є комунікативною по цілі і технології навчання, пізнавально-розвиваючою, особистісно-вмотивованою і диференційованою за змістом і методами.

Одним з перспективних напрямів навчання іноземних мов можна назвати інтенсивне навчання. Прихильники цього напрямку запропонували реалістичний і послідовний підхід до оволодіння іншомовним мовленням як до соціально-психологічної проблеми, з одного боку, і як до керованої мовленнєвої діяльності, з іншого. Під інтенсивним навчанням іноземних мов розуміється навчання, спрямоване в основному на оволодіння спілкуванням на мові, що вивчається і спирається на психологічні резерви особистості і діяльності студентів [1].

На разі продовжуються дебати щодо методів і напрямів якісного навчання іноземній мові за професійним спрямуванням студентів немовних факультетів вищих навчальних закладів.

Література:

1. Китайгородская Г. А. Методика интенсивного обучения иностранным языкам. – М.: «Высшая школа», 1982. – 140 с.
2. Образцов П. И., Иванова О. Ю. Профессионально-ориентированное обучение иностранному языку на неязыковых факультетах вузов: Учебное пособие / Под ред. П.И. Образцова. – Орел: ОГУ, 2005. – 114 с.
3. Тарнопольський Б. Методика викладання англійської мови / Б. Тарнопольський. – К.: Вища шк., 1993. – 167 с.